

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Introdución ao Turismo		Código	662G01009
Titulación	Grao en Turismo			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuadrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Híbrida			
Prerrequisitos				
Departamento				
Coordinación	Lezcano González, Mª Elvira	Correo electrónico	m.lezcano@udc.es	
Profesorado	de Carreño de Vicente, Mercedes	Correo electrónico	m.decarreno@udc.es	
	Lezcano González, Mª Elvira		m.lezcano@udc.es	
Web	m.lezcano@udc.es			
Descrición xeral	Con esta materia preténdese a aproximación do alumnado ao turismo en todos os seus ámbitos dun modo introductorio. A adquisición dunha cultura turística e a comprensión dos distintos aspectos e organización da actividade dende un punto de vista transversal, son obxectivos básicos a alcanzar no transcurso da mesma e imprescindibles para que o alumnado se familiarice coa realidade turística e a súa terminoloxía.			

Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos Non haberá cambios nos contidos 2. Metodoloxías ? Metodoloxías docentes que se manteñen: Clase maxistral, titorías ? Metodoloxías docentes que se modifican: Clase maxistral e titorías impártense de xeito on line. Estas últimas moito máis personalizadas. Todos os materiais estarán a disposición do alumnado na plataforma Moodle. 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Clase on line (Teams). Manterase o horario de clase. Titoría (Teams e correo electrónico). As que o alumnado precise. 4. Modificacións na avaliación Traballo tutelado 70% Traballo de Principio de Grao. Manteranse ás características do traballo establecidas no inicio do cuatrimestre. 60% traballo escrito 10% defensa Addenda ao traballo tutelado 30% Apartado engadido ao traballo tutelado, que consistirá en explicar a súa relación cos contidos da materia. (Substitúe ao exame presencial) Observacións de avaliación: Elimínase a proba escrita e substitúese por una adenda ao traballo inicial. O traballo tutelado consistía en un documento escrito e unha exposición. Elimínase a exposición e simplemente se fará unha sesión de defensa do traballo, na que o alumnado deberá responder a algunha pregunta proposta pola profesora e referida ao proceso de elaboración do mesmo. A defensa do traballo farase no período de avaliación. 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía A bibliografía manterase, posto que xa se lles indican nas presentacións moitas referencias on line e dáse o visto bo ao emprego da bibliografía dispoñible na rede. Nas clases e titorías íranse indicando numerosas referencias útiles, que serían excesivas para enumerar aquí.
----------------------	--

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Comprender os principios do turismo: a súa dimensión espacial, social, cultural, política, laboral e económica.
A2	Analizar a dimensión económica do turismo.
A3	Comprender o carácter dinámico e evolutivo do turismo e da nova sociedade do lecer.
A4	Coñecer as principais estruturas político-administrativas turísticas.
A5	Converter un problema empírico nun obxecto de investigación e elaborar conclusións.
A7	Recoñecer os principais axentes turísticos.
A8	Avaliar os potenciais turísticos e a análise prospectivo da súa explotación.
A14	Comprender o marco legal que regula as actividades turísticas.
A19	Xestionar o territorio turístico de acordo cos principios de sustentabilidade.
A23	Analizar os impactos xerados polo turismo.
A27	Comprender o funcionamento dos destinos, estruturas turísticas e os seus sectores empresariais no ámbito mundial.

B1	Capacidade de análise e síntese.
B2	Comunicación oral e escrita en lingua nativa.
B3	Resolución de problemas.
B4	Razoamento crítico.
B5	Compromiso ético.
B6	Aprendizaxe autónoma.
B7	Adaptación a novas situacións.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Coñecer as diferentes dimensións do turismo e as súas interrelacións	A1 A2 A3 A4 A7 A8 A23 A27	B1 B2 B4 B7	
Coñecer os conceptos básicos do turismo	A1 A2 A3 A4 A7 A23 A27	B1 B2 B4 B6	
Estudiar as tendencias turísticas e os factores de inestabilidade no turismo	A1 A2 A3 A4 A7	B1 B4 B5 B6	
Comprender que todos os aspectos e cualidades inciden directa ou indirectamente na calidade do turismo	A1 A3 A5 A8	B1 B4 B5 B6	C4

Manexar fontes de información relacionadas co turismo	A1 A5	B1 B2 B3 B4 B6	C1 C2 C3 C4 C7
Propoñer criterios de turismo sostible	A1 A3 A5 A19 A23	B1 B3 B4 B5	C4
Saber abordar o turismo dende unha perspectiva histórica ate o momento actual	A1 A3 A23 A27	B1 B4	
Saber entender o turismo como motor de desenvolvemento das sociedades humanas	A3		
Coñecer os cambios que se experimentan nos procesos de desenvolvemento turístico	A1 A3	B1 B4	
Coñecer o papel do lecer na sociedade actual e as tendencias de futuro	A1 A3		
Empregar as fontes sociais e históricas para extraer e interpretar información sobre o desenvolvemento do turismo	A1 A3 A14	B1 B3 B4 B6	C1 C4 C6
Extrapolar experiencias e tomar decisións a partir da análise das características de diversos modelos turísticos, a súa potencialidade e evolución	A3	B1 B4 B6	
Coñecer a importancia da investigación en turismo	A5	B1 B2 B3 B4 B6	C4 C6 C8
Identificar situacións e realidades nas que se atopa inmerso o sector	A1 A3 A5 A19 A27	B1 B3 B4	C2 C4 C5 C6
Analizar, interpretar e inferir datos e resultados para a aplicación da investigación aos fines propostos	A1 A3 A5 A19	B1 B3 B4 B6 B7	C1 C4 C5 C7 C8
Coñecer e recoñecer os principais axentes que actúan no mercado turístico nacional e internacional	A1 A3 A7		

Contidos	
Temas	Subtemas

1. Introducción ao turismo	1.1. Concepto e definicións. Formas de turismo. 1.2. Correntes e núcleos turísticos. 1.3. O sistema turístico. Relación con outras áreas
2. Historia do turismo	2.1. Dende as orixes ata o século XXI. 2.4. Evolución histórica do turismo en España.
3. Os axentes turísticos	3.1. Grupo empresarial: provedores finais, distribuidores, organizadores-mediadores. 3.2. Grupo institucional.
4. O turismo mundial	4.1. Organizacións, institucións e asociacións turísticas mundiais. 4.2. A medición e control do turismo mundial. 4.3. A estrutura do turismo mundial. 4.4. Previsións futuras do turismo mundial.
5. Turismo e territorio	5.1. Os recursos turísticos. 5.2. Ordenación do territorio. As infraestruturas do transporte. 5.3. Planificación do espazo turístico 5.4. Turismo e medio ambiente
6. Turismo e socioloxía	6.1. Motivacións turísticas. 6.2. O impacto sociocultural do turismo.
7. Turismo e economía	7.1. A produción e o consumo turísticos. 7.2. Oferta, demanda e política de prezos. 7.3. Efectos económicos do turismo.
8. Turismo e transporte	8.1. Transporte aéreo 8.2. Transporte ferroviario 8.3. Transporte por carretera 8.4. Transporte náutico
9. Política turística	9.1. A Administración Pública turística. 9.2. A política turística en España.
10. A demanda e a oferta turística	10.1. Análise da demanda turística 10.2. Análise da oferta turística
11. As TICs e o Turismo	11.1. Presenza e evolución das TICs no ámbito turístico
12. Turismo Accesible	12.1 Nocións básicas da relación Turismo e accesibilidade 12.2 Casos prácticos

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 A5 A7 A14 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C3 C4 C6 C7 C8	20	54	74

Saídas de campo	A5 A8 A19 A23 A27 B1 B2 B3 B4 B6 C1 C4 C6 C8	6	6	12
Proba mixta	A1 A2 A3 A4 A5 A7 A27 B1 B2 B4 C1 C4 C6 C8	2	8	10
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A4 A7 A23 A27 B4 B5 C2 C4 C5 C6 C8	25	25	50
Atención personalizada		4	0	4
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Neste curso será un traballo persoal do alumno/a no que, a partir dun caso elixido entre varios propostos pola profesora, se tratarán todos os temas aprendidos ao longo da materia (daránse as pautas necesarias para realizalo ao inicio das clases). O Alumnado de Modalidade On line fará o mesmo traballo, seguindo as mesmas indicacións e pautas, que aparecerán expostas en Moodle e serán explicadas polo profesorado.
Saídas de campo	Actividades desenvolvidas nun contexto externo ao contorno académico universitario (empresas, institucións, organismos, monumentos, etc.) relacionadas co ámbito de estudo da materia. Estas actividades céntranse no desenvolvemento de capacidades relacionadas coa observación directa e sistemática, a recollida de información, o desenvolvemento de produtos (bosquexos, deseños, etc.), etc. O alumnado da Modalidade On line estará exento destas saídas.
Proba mixta	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas. En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en canto preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación. A proba será idéntica para o alumnado de Modalidade On line
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóse reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia. O alumnado de Modalidade On line terá á súa disposición todos os materiais explicados na materia na plataforma on line.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados Saídas de campo	A súa preparación poderá requirir a presenza do alumno para resolver algunha dúbida ou aclarar algún aspecto de forma e contido co profesor. O xeito e o momento nos que se realizará será especificado ao longo do desenvolvemento da materia. O alumnado de Modalidade On Line: Recibirá titorías grupais e individualizadas como orientación a través de TEAMS, así como atención por correo electrónico.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 A5 A7 A14 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C3 C4 C6 C7 C8	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do "cómo facer as cousas". Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-tutor. Poderá ter unha parte escrita e outra oral, segundo as indicacións da profesora.	40
Proba mixta	A1 A2 A3 A4 A5 A7 A27 B1 B2 B4 C1 C4 C6 C8	Proba que integra proba de ensaio e preguntas obxectivas. En canto a proba de ensaio, recolle a análise dun texto relacionado co traballado durante a materia . En canto ás preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación	60

Observacións avaliación
A asistencia a clase é unha obriga. Só se permite faltar, como máximo, o 25% das horas de clase. Aqueles alumnos que falten máis dese 25%, sempre por causaustificada aceptada polas normas do centro, poderán sumarse á avaliación arriba citada, acordando coa profesora as datas de exposición que lles convengan e buscando alternativas ao traballo en grupo se esas causas xustificadas impídenlle realizalo. Aqueles persoas que superen ese 25% de faltas e non podan xustificalo, deberán entregar os traballos igualmente e aprobalos, pero non computarán na nota final. A calificación obterase a través dunha proba escrita na que se avaliará o 100% da materia. Todas as probas teñen que superar o 50% da nota, para poder facer o cómputo final Para o alumnado da Modalidade Docente On line, a avaliación é a mesma. O traballo presentarase e defenderase tanto por escrito como en formato on line, mentres que a proba mixta haberá de realizarse de xeito presencial.

Fontes de información	
Bibliografía básica	- BAYÓN MARINÉ, F., MARCOS VALDUEZA, H., VOGELER RUÍZ, C. e GONZÁLEZ DE SOUZA, M.A. (coord.) (2000). 50 años del turismo español. Madrid, Centro de Estudios Ramón Areces S.A - ESTEVE, R. E FUENTES, R (2000). Economía, historia e instituciones del turismo en España. Madrid, Pirámide - FERNÁNDEZ FUSTER, L (1991). Geografía general del turismo de masas. Madrid Alianza Universidad - FERNÁNDEZ FUSTER, L. (1991). Historia general del turismo de masas. Madrid, Alianza Universidad - IRANZO, JUAN E. et al. (2003). La estructura económica de los mercados turísticos. Madrid, Instituto de Estudios Económicos - MONTANER MONTEJANO, J. (2008). Estructura del mercado turístico. Madrid, Síntesis - OMT (1998). Introducción al turismo. Madrid, OMT - RIVAS GARCÍA, JESÚS (2008). Estructura y economía del mercado turístico. Oviedo, Septem Edics - SÁEZ, A. (coord.) (2014). Introducción a la estructura del mercado turístico. Madrid, Síntesis - URIEL, E. y HERNÁNDEZ, R. (coord.) (2004). Análisis y tendencias del turismo. Madrid, Pirámide - VOGELER RUIZ, C. e HERNÁNDEZ ARMAND, E. (2000). El mercado turístico. Madrid, Ed. Centro de Estudios Ramón Areces S.A. Trátase dunha bibliografía xeral, posto que en cada tema, e ao longo do curso, a profesora propondrá novas referencias máis específicas.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións
A asistencia ás aulas é unha obriga

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías